

ADRODDIAD I:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	5 ^{ed} Mawrth 2019
SWYDDOG ARWAIN:	Pennaeth Cynllunio a Diogelu'r Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Rheolwr Busnes Diogelu'r Cyhoedd licensing@denbighshire.gov.uk 01824 706066
PWNC:	Diweddariad ar Waith yr Isadran Drwyddedu

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1 Hysbysu Aelodau ynglŷn â gwaith Swyddogion Trwyddedu.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

2.1 Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth am y gwaith sy'n gysylltiedig â swyddogaethau'r Isadran Drwyddedu ac mae'n cynnwys y trwyddedau sy'n cael eu cyhoeddi, cwynion a cheisiadau gwasanaeth a dderbynnir a gweithgareddau eraill sydd wedi'u cwblhau yn ystod 2018.

3. PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

3.1 Nid oes penderfyniad i'w wneud.

4. GWYBODAETH GEFNDIR

4.1 Mae'r adroddiad wedi'i rannu'n ddwy brif adran, materion gweithredol a materion rheoli yn bennaf.

5. MATERION A CHANFYDDIADAU – MATERION GWEITHREDOL

5.1 Alcohol ac Adloniant

5.1.1 Derbyniwyd 21 cwyn gan y cyhoedd ynglŷn â mangreoedd trwyddedig. Roedd pymtheg o'r rhain yn gysylltiedig â phroblemau niwsans sŵn. Aed i'r afael â'r cwynion hyn mewn cydweithrediad â Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd a chymerwyd camau neu rhoddwyd cyngor priodol yn ôl yr angen.

5.1.2 Roedd cwynion eraill yn ymwneud ag ymddygiad gwrthgymdeithasol cyffredinol – y cafodd rhai ohonynt eu cyflwyno ochr yn ochr â phroblemau sŵn – hyrwyddo diodydd amhriodol, meddwdod ac arferion rheoli gwael. Cymerwyd camau gweithredu priodol neu mae'r mater yn un sy'n parhau.

5.1.3 Yn ystod y flwyddyn, derbyniwyd:-

- 18 cais am drwydded mangre newydd
- 37 cais i drosglwyddo trwydded
- 5 amrywiad mewn amodau
- 92 amrywiad o ran Goruchwyliwr Dynodedig Mangre

5.1.4 Mae Swyddogion Trwyddedu, ar ôl diweddarau'r gronfa ddata o fangreoedd trwyddedig ar ôl trosglwyddo data o gronfa ddata arall, wedi cyflwyno proses ddiwygiedig ar gyfer delio â thalu ffioedd blynyddol sydd wedi arwain at dalu'r ffioedd perthnasol mewn ffordd amserol. Ni fu hyn heb ei gymhlethdodau a'i broblemau ac mae'r broses yn newid er mwyn parhau i ddarparu gwasanaeth cwsmeriaid da ac effeithlonrwydd.

5.1.5 **Cynhaliwyd pum ymweliad ar y cyd i fangreoedd trwyddedig gyda phartneriaid** – Heddlu Gogledd Cymru, Swyddogion Gorfodi Mewnffudo a thimau eraill yn Sir Ddinbych, gan gynnwys Iechyd a Diogelwch, Diogelwch Bwyd a Safonau Masnach.

5.1.6 Adolygwyd trwydded dwy fangre, ac mae un yn destun apêl yn awr.

5.1.7 Mae Swyddogion Trwyddedu yn cyfarfod yn rheolaidd – o leiaf bob yn ail wythnos – gyda chydweithwyr yn Heddlu Gogledd Cymru er mwyn nodi a mynd i'r afael â materion sy'n datblygu.

5.2 Trwyddedau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat.

5.2.1 Derbyniwyd 21 o gwynion sy'n gysylltiedig â thacsis yn ystod y flwyddyn, ar faterion a oedd yn cynnwys cerbyd heb drwydded, tacsis yn cyrraedd yn hwyr, cam-drin geiriol a gyrru diofal. Mae camau gweithredu priodol wedi'u cymryd neu maent yn parhau.

5.2.2 Bydd aelodau'n cofio cwyn a oedd yn gysylltiedig â gyrrwr yn gwrthod defnyddiwr cadair olwyn fel teithiwr a bod y mater hwnnw wedi'i drafod gan y Pwyllgor hwn. Roedd rhan o'r drafodaeth yn cynnwys cyflwyno cyhoeddi rhestr o gerbydau a oedd yn gallu derbyn cadeiriau olwyn. Mae'r rhestr hon wedi'i chwblhau erbyn hyn ac mae ar gael ar wefan y Cyngor.

5.2.3 Ar wahân i'r gwyn uchod, ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau pellach gan swyddogion i Aelodau wneud penderfyniad ar addasrwydd gyrrwyr yn ystod 2018, er y bydd Aelodau'n cofio'r pwyllgor yn adolygu adroddiadau swyddogion ar gerbydau newydd i'r fflyd, arddangos hysbysebion ac arwyddluniau a diwygio polisiau.

5.2.4 Ac eithrio nifer fach o geisiadau, mae cofnod y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) o bob cais newydd ac, os yw'n berthnasol, cais adnewyddu gan yrwyr, yn cael eu cyflwyno ar-lein yn awr. Hefyd, mae gwiriadau cofnod gyrrwyr y DVLA yn cael eu sefydlu a'u gwirio ar-lein. Fel gydag unrhyw system neu broses newydd cafwyd rhai problemau cychwynnol, ond mae'r swyddogion yn hyderus y bydd hyn yn arwain at broses fwy effeithlon yn y dyfodol.

5.2.5 Yn ystod 2018 cyflwynodd y Gymdeithas Llywodraeth Leol gronfa ddata genedlaethol ar gyfer adrodd a rhannu gwybodaeth am yrwyr y mae eu trwydded wedi'i diddymu a'r ymgeiswyr hynny y mae eu ceisiadau wedi'u gwrthod. Mae hyn wedi'i fabwysiadu'n eang ar draws y wlad ac mae swyddogion wedi hysbysu pob un o yrwyr trwyddedig Sir Ddinbych am y gronfa hon. Cynghorir pob ymgeisydd newydd yn briodol.

5.2.6 Cyflwynodd swyddogion becynnau newydd i yrwyr tacsis ar gyfer ceisiadau newydd ac adnewyddu ceisiadau. Roedd hyn yn cynnwys ffurflenni cais wedi'u diweddarau, ac sy'n gliriach, gyda chanllaw cysylltiedig.

5.3 Betio, Hapchwarae a Loteriau

5.3.1 Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion a oedd yn gysylltiedig â mangreoedd hapchwarae trwyddedig.

5.3.2 Mae'r Comisiwn Hapchwarae wedi datgan bod yn rhaid adolygu'r polisi Datganiad Hapchwarae bob 3 blynedd o leiaf a'i gyhoeddi erbyn 31^{ain} Ionawr 2019. Bydd aelodau'n cofio i'r ddogfen hon fod yn destun ymgynghoriad ac adolygiad yn 2018 ac mae wedi'i gyhoeddi erbyn hyn.

5.3.3 Mae swyddogion yn adolygu'r rhestrau ar y gronfa ddata o fangreoedd trwyddedig yn awr ar ôl trosglwyddo i'r gronfa ddata newydd. Bydd hyn, yn ogystal â'r broses Mangreoedd Trwyddedig uchod, yn galluogi swyddogion i weithredu proses effeithlon ac amserol ar gyfer talu ffi flynyddol, yn ogystal â chyflwyno gwybodaeth gywir pan fydd angen e.e. ffurflenni blynyddol neu geisiadau Rhyddid Gwybodaeth.

5.3.4 Ni chynhaliwyd unrhyw ymweliadau ar y cyd gyda chynrychiolwyr y Comisiwn Hapchwarae yn ystod y flwyddyn ond mae'r rhain wedi'u trefnu ar gyfer dechrau 2019, ac yn ôl yr angen wedi hynny.

5.3.5 Mae "Llawlyfr Cynghorwyr ar Reoliadau Hapchwarae" y Gymdeithas Llywodraeth Leol wedi'i ddiweddarau yn ystod 2018. Mae'r llawlyfr yn cynnig offer ac anodd defnyddiol i aelodau etholedig a swyddogion ar gael yn:

https://www.local.gov.uk/sites/default/files/documents/10.18%20Gambling%20regulation%20councillor%20handbook_v06_WEB_1.pdf.

5.4 Masnachu ar y Stryd

5.4.1 Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion mewn cysylltiad â masnachu ar y stryd.

5.4.2 Cynghorir yr aelodau y bydd yr arfer cyfredol ar gyfer unrhyw geisiadau newydd yn parhau mewn grym hyd nes y bydd polisi wedi'i benderfynu a'i gymeradwyo drwy'r pwyllgor hwn. Bydd y polisi hwn yn cael ei lunio a'i gyflwyno gan swyddogion maes o law.

5.5 Casgliadau Elusennol

5.5.1 Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion mewn cysylltiad â chasgliadau elusennol.

5.6 Metel Sgrap

5.6.1 Derbyniwyd un gŵyn am fetel sgrap, mewn cysylltiad â masnachwr anhrwyddedig ac mae'n parhau heb ei ddatrys.

5.7 Ceisiadau Gwasanaeth / Rhyddid Gwybodaeth

5.7.1 Yn ystod y flwyddyn:

- Cofnodwyd 12 cais gwasanaeth ar draws yr amrediad o swyddogaethau sy'n cael eu cyflawni gan y Tîm Trwyddedu lle derbyniwyd cais a rhoddwyd cais gwybodaeth neu gyngor ac yn y blaen,
- Derbyniwyd 11 cais Rhyddid Gwybodaeth a oedd yn ymwneud â materion amrywiol, a rhoddwyd ymateb priodol.

5.8 Canlyniadau cyffredinol baich gwaith

5.8.1 Mae newid ein cronfa ddata cyn 2018 wedi cael effaith ar gofnodi data, yn benodol sut y mae gweithgareddau'n cael eu cofnodi. Mae swyddogion trwyddedu yn gwella eu dealltwriaeth a disgwylir i brosesau cofnodi ddod yn haws ac yn fwy amserol. Mae'r data presennol yn dangos:

- 121 o archwiliadau, o gerbydau a mangreuedd trwyddedig yn bennaf,
- 548 o gamau gweithredu. Pwysleisiodd y swyddogion nad oedd y camau gweithredu wedi'u cysylltu ag archwiliadau o reidrwydd, ond eu bod yn cynnwys rhyngweithiadau eraill gyda busnesau a'r cyhoedd, e.e. galwadau ffôn, llythyrau, hysbysiadau ac yn y blaen.

5.9 Perfformiad y Tîm Trwyddedu

5.9.1 Er na allwn gyflwyno gwybodaeth ar hyn o bryd am yr amserlenni ar gyfer prosesu ceisiadau, rydym yn gweithio ar benderfyniad ar gyfer hyn.

5.10 Cyfathrebu

5.10.1 Mae Swyddogion Trwyddedu yn parhau i gyhoeddi cylchlythyrau rheolaidd.

5.10.2 Cyfranogiad y cyfryngau mewn negeseuon ar hyrwyddo menter #timeforhomerhyl tacsis diogel a negeseuon cyffredin drwy'r wythnos drwyddedu genedlaethol.

5.10.3 Mae cyfrifon wedi'u sefydlu'n ddiweddar yn y cyfryngau cymdeithasol a rhagwelir y bydd negeseuon a diweddariadau'n cael eu rhannu drwy'r llwyfannau hyn.

6. **MATERION RHEOLI**

6.1 Polisiau

6.1.1 Cafodd nifer o bolisiâu eu diwygio yn ystod 2018 ac mae'r gwaith hwn yn parhau. Mae swyddogion wedi llunio blaenraglen waith ddiwygiedig a byddant yn parhau i hysbysu Aelodau ym mhob gwrandawriad pwyllgor.

6.2 Ffioedd

6.2.1 Er bod tabl o daliadau diwygiedig a chyfredol wedi'i gyflwyno yn 2018 ar gyfer cerbydau hacni ("y tariff"), ni chyflwynwyd cynnydd i'r ffioedd trwyddedu. Fodd bynnag, rhagwelir y bydd ffioedd anstatudol yn cael eu hadolygu yn ystod Mawrth / Ebrill ac yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau eu hystyried wedi hynny.

6.3 Cwynion yn erbyn y gwasanaeth

6.3.1 Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion yn erbyn y gwasanaeth er y derbyniwyd dau ymholiad am y cylch gwaith Trwyddedu – un mewn cysylltiad â thrwydded casgliadau stryd a'r llall mewn cysylltiad â neges datganiadau i'r wasg cyffredinol. Mae'r ddau fater wedi'u datrys yn awr.

6.4 Ystyriaethau Baich Gwaith Ychwanegol yn y Dyfodol

6.4.1 Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Isafbris am Alcohol) (Cymru) 2018 yn cyflwyno isafbris am alcohol a gallai effeithio ar argaeledd alcohol rhad o archfarchnadoedd a siopau diodydd trwyddedig. Disgwylir gwybodaeth bellach am hyn yn ystod y flwyddyn.

6.4.2 Mae ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar "Gwella Trafnidiaeth Gyhoeddus" yn adolygiad arwyddocaol o drafnidiaeth teithwyr yng Nghymru, sy'n cynnwys cynigion i newid trwyddedau tacsis a cherbydau hurio preifat. Ymhlith y cynigion mae trosglwyddo swyddogaethau i un awdurdod ar gyfer Cymru gyfan, safoni gofynion, dulliau rhannu gwybodaeth gwell a phwerau gorfodi gwell. Daw'r ymgynghoriad i ben ar 27^{ain} Mawrth 2019 a rhagwelir y bydd Sir Ddinbych yn ymateb.

6.4.3 Archwiliadau ar fynediad pobl ifanc dan oed i beiriannau hapchwarae â chyfyngiadau oedran yn dilyn adroddiad am gyfradd methiannau sylweddol yn Lloegr.

6.4.4 Datblygu cronfa ddata ymhellach a fyddai'n caniatáu ceisiadau a chofrestrfeydd cyhoeddus ar-lein.

6.4.5 Mae swyddogion yn trefnu digwyddiad hyfforddiant i aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu. Bydd gwybodaeth yn cael ei darparu cyn gynted ag y bydd y manylion wedi'u cadarnhau.

7. **ARGYMHELLION**

7.1 Bod y pwyllgor yn –

- a) nodi'r adroddiad gweithgarwch ar gyfer y flwyddyn hon,
- b) nodi ac yn rhoi sylwadau ar gynnwys yr adroddiad hwn.